

8. 3. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nové nařízení EU o zahraničních subvencích a jeho důsledky pro M&A transakce

Dne 12. ledna 2023 vstoupilo v platnost nové nařízení EU o zahraničních subvencích[1] (dále jen "Nařízení"), které si klade za cíl ochránit vnitřní trh před rušivými účinky subvencí ze zemí mimo EU. Nařízení dopadá kromě uchazečů o veřejné zakázky v EU i na spojení podniků. Právě dopady Nařízení na M&A transakce se v tomto článku budeme blíže zabývat.

Evropská komise (dále jen "**Komise**") bude podle Nařízení v případě spojení podniků dosahujících prahových hodnot vycházejících z dosažené výše obrátu v EU a výše obdržených zahraničních subvencí oprávněna přezkoumávat dopad obdržených zahraniční subvencí na vnitřní trh. Investoři, kteří jsou veřejnoprávními subjekty ze zemí mimo EU, mají s nimi vztahy nebo jsou jimi kontrolovány, si před uskutečněním spojení budou muset vyhodnotit, zda se na ně vztahuje nově stanovená oznamovací povinnost vůči Komisi. Povinnost podat předběžné oznámení o spojení podniků stanovená Nařízením nabude účinnosti dne 12. října 2023[2] a bude se uplatňovat nezávisle na v mnoha ohledech podobné notifikační povinnosti dle nařízení EU o spojování podniků[3].

Přestože má nová regulace dopadat především na investory ze zemí mimo EU, povinnost oznámit spojení před jeho uskutečněním se může vztahovat i na investory z členských států EU. To samozřejmě může přinést další administrativní zátěž a navýšení transakční nákladů na straně investorů.

NOVÁ OZNAMOVACÍ POVINNOST PŘI SPOJOVÁNÍ PODNIKŮ

Dle Nařízení budou některá spojení podniků podléhat nové oznamovací povinnosti a zákazu uskutečnění spojení před jeho povolením (podobně jako podle nařízení EU o spojování podniků). Komise bude oprávněna v případě negativních účinků zahraniční subvence na vnitřní trh spojení nepovolit, uložit nápravná opatření nebo přijmout závazky spočívající například v prodeji určitého majetku nebo vrácení zahraniční subvence.[4] V případě porušení povinnosti oznámit spojení se investoři vystavují riziku, že dotčené spojení bude na základě opatření přijatých Komisí zrušeno a že jim bude Komisí udělena pokuta do výše 10 % jejich celkového obrátu za předchozí účetní období.[5]

Povinnost oznámit spojení vzniká[6], pokud:

1. nabývaná společnost nebo alespoň jedna z jejích dceřiných společností má sídlo nebo zřídila pobočku v EU a dosahuje v EU celkového obrátu ve výši alespoň 500 milionů EUR (v případě vytvoření společného podniku musí tuto podmínku splňovat společný podnik a v případě fúzí to může být kterýkoli ze spojujících se podniků); a
2. spojující se podniky obdržely od třetích zemí mimo EU v předchozích třech účetních obdobích tzv. finanční příspěvky[7] v celkové výši přesahující 50 milionů EUR.

Za účelem zjištění existence rušivých účinků zahraničních subvencí na vnitřním trhu stanoví Nařízení neúplný soubor ukazatelů, mezi něž patří výše a povaha zahraničních subvencí, situace podniku, úroveň a vývoj jeho hospodářské činnosti na vnitřním trhu a účel a podmínky zahraniční subvence[8]. U zahraničních subvencí, jejichž celková výše nepřesahuje 4 miliony EUR za tři po sobě jdoucí účetní období, se nepovažuje za pravděpodobné, že by narušily vnitřní trh[9]. Rovněž se za

zahraniční subvenci nenarušující vnitřní trh považuje taková, která nepřekročí výši podpory *de minimis*[\[10\]](#) nebo která je zaměřena na nápravu škod způsobených přírodními katastrofami či mimořádnými událostmi.[\[11\]](#)

Komise bude oprávněna posuzovat i spojení, která nesplňují výše uvedené prahové hodnoty, pokud bude mít podezření, že spojující se podniky, ať už z členského státu EU či ze třetí země, obdržely zahraniční subvence.[\[12\]](#) První částí procesu posuzování bude předběžná fáze (vyžádání informací a šetření). Pokud se objeví důkazy, že podnik obdržel finanční příspěvek narušující vnitřní trh, Komise zahájí hloubkové šetření, v rámci kterého bude disponovat širším spektrem pravomocí.[\[13\]](#) Komise bude rovněž oprávněna přijímat předběžná opatření, pokud bude disponovat důkazy o narušení vnitřního trhu a bude hrozit riziko vážné a nenapravitelné újmy hospodářské soutěže.[\[14\]](#)

Podobně jako v případě kontroly dle nařízení EU o spojování podniků bude mít Komise lhůtu 25 pracovních dnů od obdržení úplného oznámení na přezkoumání transakce. Tato lhůta může být prodloužena o 90 pracovních dnů v případě, že Komise zahájí hloubkové šetření, či o dalších 15 pracovních dnů, pokud dotčený podnik nabídne přijetí výše popsanych závazků.[\[15\]](#)

VYMEZENÍ ZAHRANIČNÍCH SUBVENCÍ

Nařízení se především zaměřuje na subvence, které poskytují země mimo EU a které zvýhodňují podnik vykonávající hospodářskou činnost na vnitřním trhu EU, tedy poskytují podnikům selektivní výhodu. Jedná se například o transakce uzavřené za netržních podmínek. V souvislosti s tím je však nutné podotknout, že nová oznamovací povinnost je založena na široce vymezeném pojmu tzv. finančních příspěvků[\[16\]](#), které v některých případech nemusí vést k jakémukoli selektivnímu zvýhodnění. Těmito finančními příspěvky se rozumí široké spektrum finančních ujednání (jako jsou granty, úvěry, záruky za úvěry či daňové pobídky), ale i osvobození od daně nebo poskytnutí zvláštních nebo výhradních práv bez přiměřeného protiplnění. Mezi finanční příspěvky dále náleží i transakce (včetně těch uzavřených za tržních podmínek) s jakýmkoli veřejným nebo soukromým subjektem, jehož jednání lze přičíst zemi mimo EU, spočívající v prodeji nebo nákupu zboží či služeb.

V důsledku výše uvedeného se na každého investora z EU nebo ze zemí mimo EU, který chce získat kontrolní podíl v podniku usazeném v EU a dosahuje příslušné hodnoty obratu, může vztahovat povinnost oznámit Komisi spojení před jeho uskutečněním, pokud má významné vztahy s veřejnoprávními subjekty a státními podniky mimo EU. Tato povinnost dokonce může vzniknout i v případě, že investor neobdržel žádné subvence skutečně narušující vnitřní trh. Stejně tak budou Nařízením pravděpodobně podchyceny M&A transakce, kterých se budou účastnit státní podniky a státní investiční fondy, které nejsou ve vlastnictví členských zemí EU, pokud způsob jejich financování naplňuje definici finančního příspěvku.

DŮSLEDKY PRO M&A TRANSAKCE USKUTEČNĚNÉ V EU

Všichni nabyvatelé kontroly v cílovém podniku, který dosahuje Nařízením stanovené výše obratu, budou muset posuzovat, zda nejsou příjemci finančních příspěvků ve smyslu Nařízení. To bude pravděpodobně náročné a nákladné. Zejména bude nutné posoudit každou transakci uzavřenou v průběhu tří let každou společností ze skupiny investora a určit, zda plnění poskytnutá na základě těchto transakcí spadají pod široce vymezenou definici finančního příspěvku poskytnutého zemí mimo EU[\[17\]](#). Jinými slovy řečeno, investoři (včetně investorů z členských států EU) si budou muset vyhodnotit, zda protistrana transakce byla veřejnoprávním subjektem ze země mimo EU, subjektem vlastněným nebo ovládaným státem mimo EU či dokonce soukromým subjektem, jehož činnost lze připsat třetí zemi[\[18\]](#). Pro tyto účely jsou pojmy podnik a kontrola definovány stejným způsobem jako podle nařízení EU o spojování podniků.

Vypočítat celkovou výši finančního příspěvku bude v mnoha ohledech složité, zejména v případě dodávky a nákupu služeb či zboží a v případě osvobození od daně. Dokud Komise nevydá podrobné pokyny nebo prováděcí právní předpisy, k jejichž vydání je na základě Nařízení oprávněna[19], existuje riziko, že investoři budou muset zvážit odložení nebo upuštění od některých chystaných transakcí, protože nebudou schopni posoudit hodnotu svých zahraničních finančních příspěvků nebo poskytnout o nich požadované informace. Základní prováděcí akty musí Komise přijmout do 12. července 2023, k přijetí podrobnějších pokynů má však delší lhůtu.

APLIKACE NAŘÍZENÍ

Ačkoli Nařízení nemá zpětnou účinnost, vztahuje se na zahraniční subvence poskytnuté v období tří let před datem jeho účinnosti, pokud tyto zahraniční subvence narušují vnitřní trh i po datu účinnosti Nařízení.[20] Výše popsaná oznamovací povinnost se však nebude vztahovat na transakce, které budou uzavřeny před 12. říjnem 2023[21].

Tomáš Procházka,
advokát

Jan Dobrý,
counsel

Šimon Vaněk,
právní student

**C L I F F O R D
C H A N C E**

Jungmannova Plaza
Jungmannova 24
110 00 Praha 1

Tel.: +420 222 555 222

Fax: +420 222 555 000

e-mail: Prague-office@cliffordchance.com

---

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2560 ze dne 14. prosince 2022 o zahraničních subvencích narušujících vnitřní trh.

[2] Článek 54 odst. 4 Nařízení.

[3] Nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků.

[4] Články 7 a 25 Nařízení.

[5] Článek 26 Nařízení.

[6] Článek 20 odst. 3 Nařízení.

[7] Článek 3 Nařízení.

[8] Článek 4 odst. 1 Nařízení.

[9] Článek 4 odst. 2 Nařízení.

[10] Ve smyslu čl. 3 odst. 2 prvního pododstavce Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013, o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis.

[11] Článek 4 odst. 4 Nařízení.

[12] Článek 21 odst. 5 Nařízení.

[13] Články 10 a 11 Nařízení.

[14] Článek 12 Nařízení.

[15] Článek 24 Nařízení.

[16] Článek 3 Nařízení.

[17] Článek 3 Nařízení.

[18] Článek 3 a recitál 12 Nařízení.

[19] Články 46, 47 a 49 Nařízení.

[20] Článek 53 odst. 2 Nařízení.

[21] Článek 54 odst. 4 Nařízení.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - náleží Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)